

154 Novæ Additiones ad D. Covarruvias

- nim, ut ipsius consortis, & familiæ caput, domus habere debet gubernaculum, ac bonorum administrationem. Gen. cap. 3. ibi: Et eris sub potestate viri, & ipse dominabitur tui. D. Ambros. ex hac merita tract. diei quartæ: ibi: Adam per Eram deceptus est, non Eva per Adam, quem vocavit ad culpam mulier, id est justum est, ut cum gubernatio assumat, ne iterum fœmina faciliter labetur. Ad hanc expedit penes virum residere liberam rei familiaris administrationem, cui incumbit onus acquirendi, ac negotiandi pro communis domini utilitate; & grave nimis foret, ut quoties oportaret rem acquisitam distrahere, teneretur uxoris consensum impetrare, quod sibi consequi non posset, cum mulierum genus avarissimum habeatur, l. Si stipula 34. §. 1. de donari. int. Glossa in l. Nefenius 36. de negot. gest. Unde impediretur utilis rei familiaris administratio, & domestica inter conjuges dissidii frequenter provenirent. Ex quibus recte, ac iuste regia constitutio, non obstantibus juris regulis, concessit viris de rebus istis acquisitiis absolutam disponendi facultatem, non requisito uxorum consensu, quavis ex parte dominæ censeantur.
- 41 Ad septimum, & ultimum satisfit; nam si maritus solverit debita ante secundum matrimonium contracta, non cederet in uxoris detrimentum, cum in bonorum divisione id imputaretur marito vel in lucra conjugalia, si extant, vel in capitale. Anton. Gom. in l. 60. Tauri, in princip. Ayora de partition. part. 1. cap. 7. num. 3. Nec obstat quod marito licet alienare in quoscunque usus, etiam illicitos, atque donare, & haec minimè illi imputari debent, ut cum Gregor. Lop. sententi plures apud Hermosillam in l. 55. gloss. 2. num. 22. & 52. tit. 5. part. 5. Anton. Gom. in l. 53. Tauri, n. 73. & prædicti sup. num. 9. Etenim inter utrumque casum nota differentia inventur ratio, si quidem dum maritus dilapidat, nullum percipit lucrum: at quando solvit creditoribus, locupletio efficitur; nam tanto magis habet in bonis, quanto minus debet, nec bona computantur, nisi ære alieno deducto, l. Subsignatum 39. §. Bona, l. Venisse 165. de verbis signific. quod lucrum uxori communicari debet. Hinc est, ut maritus imputetur, quod antiquis suis creditoribus solvit, non vero quod perdidit. Sed si maritus solvendo non sit, qui nec capitale reliquit, nullum mulier in creditoris regresum habebit, cessante mariti fraude, quoniam alienatio fuit lege permitta, & creditoris suum receperunt, quibus imputari nihil potest, ut ad restituionem mulieri teneantur, argumento legis Summa 22. §. Sed & si quis, de pecul. l. Si donatarius 9. §. 1. ff. de condic. caus. dat. l. Quia autem 6. §. Scindamus, ff. qua in fraud. credit. l. Nihil dolo 172. de reg. jur.

SUMMARIUM.

- De mero, ac mixto imperio, atque jurisdictione, & quomodo distinguuntur, differentes recessentur.
- Merum imperium definitur. Cur merum dicatur, & qui Magistratus illud exerceant, remissive.
- Imperium mixtum quid sit, unde mixtum ap-

Varias Resolut. Lib. III. Cap. XX. 155

- pelletur, & in quos gradus distribuantur.
- Jurisdiction in genere, ac in specie definitur.
 - Principi liberum est omnes causas delegare, sed Magistratus non permititur de jure Cesareo qua sunt meri imperii committere. Quid de jure regio, & consuetudine, ibid.
 - Causa mixti imperii an possint delegari?
 - Virum jure Pontificio causa meri imperii delegari possint?
 - Caput in Archiepiscopatu, de raptorib. intelligitur.
 - Magistratus licet causas meri imperii, necessitate interveniente, delegare. Quid Jure Regio, ibid. & n. 11.
 - Qua Ordinem Episcopalem desiderant, & meri imperii sunt, quando, & quibus possint delegari.
 - Episcopus est permisum per se, vel suos Vicarios generales exercere.
 - Vicarius generalis Episcopi, & Propratores ordinaria funguntur jurisdictione, & n. 14.
 - Quoad causarum meri imperii delegationem an jure Pontificis à Cesareo discrepet.
 - Caput finale de offic. ordinarii, exponitur.
 - Caput finale de offic. deleg. conciliatur cum dicto capite finali, de offic. Ordinar.
 - Jure communis causa delegari nequeunt, quas lex specialiter mandat Magistratus etiam ordinariam jurisdictionem habentibus.
 - Nudum ministerium an delegari, aut subdelegari possit, remissive, & n. 20.
 - Episcopus plura potest aliis committere, qua illi ratione dignitatis specialiter deferuntur, remissive.
 - Delegatus Principis subdelegare non valet quoties appareat, quod fuit electa industria persona; sed electio hac non presumitur.
 - Jurisdiction voluntaria ex lege proveniens delegabilis est, nisi actus tantu momenti sit, ut per alium expediri non possit. Et quid si ex Principis privilegio competit ratione munieris, vel dignitatis, ibid.
 - Actus voluntaria jurisdictionis per rescriptum commissus, etiam nomine dignitatis subdelegari non potest.
 - Episcopus valet per se, vel per suum Vicarium Generalem cum speciali mandato beneficia propria Diœcesis conferre.
 - Episcopus facultatem conferendi Beneficia nulli alii, nisi suo Vicario generali potest concedere.
 - Qua non possit agere Vicarius Generalis absque speciali Episcopi commissione, remissive.
 - Caput Ex frequentibus, de institut. intelligitur. Vicarius Episcopi, aut Capituli, Sede vacante, ex generali mandato potest presentatos ad Beneficia instituere, ac eleitos confirmare.
 - Ratio traditur, quâ Capitulum, Sede vacante, nequit nisi urgeat necessitas, conferre Beneficia, cum ei licet instituere, & confirmare.
 - Differentia inter jurisdictionem contentiosam, ac voluntariam.
 - Jurisdiction contentiosa in alieno territorio nequit exerceri, etiam in subditos: secus voluntaria.
- 32 Jurisdiction voluntaria in alieno territorio exercetur, etiæ causa cognitio precedere debet, modo hoc in proprio prius expediatur.
- 33 Episcopus fundatam habet suam intentionem de jure ad collationem omnium beneficiorum, qua in diœcesi vocaverint: similiter ut presentatos instituit, & electos confirmet, quæ omnia extra diœcesim ut voluntaria jurisdictionis agere permittunt, ibid.
- 34 Vicarius Generalis Episcopi num possit extra diœcesim Beneficia conferre? Et quid de Legato Sedis Apostolica, & an delegato liceat voluntariam jurisdictionem extra territorium delegantis exercere.
- 35 Collatio eodem Beneficio facta ab Episcopo, praevale adversus collationem per ejus Vicarium Generalem expeditam, cum latet quæ praecesserit. Quod limitatur si provisus a Vicario coperit possessionem.
- 36 Episcopus an valeat in Curia, ibi Pontifice residente, Beneficia diœcesis sua conferre. Jurisdiction voluntaria etiam in Curia per Magistratus provinciarum potest exerceri, ibid.
- 37 Si resignatio Beneficii fiat in Curia, ibi vacat Beneficium, quod ut reservatum conferat Summus Pontifex. Episcopus prohibetur ne in aliena diœcesi, non obtenta proprii Prelati facultate, Pontificalia exercant, & an primam Tonsuram subditis valent conferre.
- 38 Voluntaria jurisdictione privilegio concessa, in alieno territorio potest administrari.
- 39 In reservatione Beneficiorum vacantium in Curia, & non in alia stabilitum est, quod post mensem collatio devolvatur ad Ordinarium. Et quid si post mensem Pontifex conferat, antequam Ordinarius, ibid.
- 40 Episcopus ab initio nascentis Ecclesia Sedes Apostolica contulit facultatem conferendi Beneficia, quæ in propria Diœcesi vacarent, ideo de jure suam intentionem fundatam habent.
- 41 Caput Statutum, de præbend. in 6. an sit correctum per extravagantem 1. cod. tit.
- 42 Privilegium, ac dispositio odiofa si juri communis convenient, ampliationem recipiant.
- 43 Principi reservata si delegentur, nequeunt subdelegari.
- 44 Si Princeps aliquid de reservatis committat aliqui Magistratus, ut semper ea facultas numeri adharet, tunc illud poterit Magistratus alii mandare: quod impugnatur.
- 45 Delegatus Principis etiam sine causa potest subdelegare, non vero inferioris. Et quid si fuerit lis contestata, ac de aliis qui non valent causas committere.
- 46 Urrum delegatus à Legato Sedis Apostolica valeat subdelegare?
- 47 Legatus Proconsul's delegare poterat, sed delegatus à Legato Sedis Apostolica non subdelegat: & ratio redditur.
- 48 Legatus Proconsul's, præmissa electione hujus Magistratus, à lege immediate accipiebat jurisdictionem, nec eos Legatos constitueret valebam Proconsules recusare.
- 49 Legatus Proconsul's ex voluntate, & approbatione Senatus ad universitatem causarum creabatur.
- D. de Faria Nova Addit. ad Covar.

Delegatus ad universitatem causarum pro Ordinario habetur, ut unam, vel aliam possit subdelegare, ibid.

50 Delegatus ab inferiore quando possit subdelegare, & num. 53.

51 Mandare jurisdictionem aliud est, & aliud judicem dare.

52 Delegatus a Legato Sedis Apostolica cur valet subdelegare secundum aliquorum opinionem.

54 Ad caput Cùm Bertholdus, de re judic. duplex traditur intellectus.

55 Alius, quem probat D. Covar. refertur ut communis.

CAPUT XX. & ULTIMUM.

Ad Num. 1.

DE Imperio mero, mixto, ac jurisdictione, & quomodo inter se distinguuntur, consuendi sunt P. Molina de justit. & iure, tract. 5. disp. 5. & 6. Tuschi. lit. I. conclus. 45. 46. & 54. Gregor. Lop. in l. 18. gloss. 2. tit. 4. part. 3. Cujac. ad l. Imperium, de jurisdictione omn. judic. Joan. Orosc. ibidem, Duaren. ad eundem tit. cap. 3. cum aliis, Fachin, controversialib. lib. 13. cap. 12. cum seqq. Osuald. lib. 17. cap. 6. Morla Empor. iur. tit. 2. de jurisdictione in princip. a num. 16. Petr. Gregor. Syntagmat. lib. 47. cap. 21. D. Emmanuel. Gonzal. ad Decretal. in cap. Pastorali, ex num. 2. de offic. judic. delegat. Vvesembec. in patr. ad tit. de jurisdictione.

Merum imperium ex Bartolo sic definitur: **E**st jurisdictione, quæ officio judicis nobili expeditur, publicam utilitatem respiciens principaliter. Molin. disput. 5. num. 5. Orosc. num. 6. Morla num. 3. & 35. Sed questionis est, utrum Ulpianus in d. l. Imperium, veram definitionem hujus imperii, vel exemplum tradiderit, dum inquit: **M**erum imperium est habere gladii potestarem ad animadversandum in facinorosos homines. De quo disputationat Fachin. d. cap. 12. & Confultum definire resolvit. Imperium merum nuncupatur, quoniam purum, & à jurisdictione simplici omnino distinctum, quæ Magistratus ratione sui munieris jure competit; quæ enim meri sunt imperii, specialiter lege deferuntur, non solum personis publica potestate fungentibus, sed etiam privatis. Cujac. sup. Duaren. dicto cap. 3. D. Gonzalez num. 2. Hujus imperii sex gradus constuantur, quos ex Bartolo transcripterunt Molin. disput. 6. num. 1. Orosc. sup. num. 21. cum seqq. Qui judices, & Magistratus hodie tale imperium exerceant, vide apud Molin. disp. 6. ex num. 4. Orosc. num. 12. Morl. sup. n. 3. 8. cum seqq. & qui olim vide apud Gonz. n. 4.

Mixtum imperium ex Bartolo ita definitur. **E**st jurisdictione, quæ officio judicis nobili expeditur, privatam respiciens utilitatem. Molin. disput. 5. num. 5. vers. Mixtum vero. Orosc. num. 49. Morl. num. 66. ubi aliam tradit definitionem, & aliam Tuschi, dicta conclus. 46. Mixtum dicitur; nam imperii naturam sapit, cum judicis officio nobili exerceatur; jurisdictionis, dum privatam respicit utilitatem. Molin. sup. vers. Itaque jurisdictione, Orosc. num. 48. Hoc imperium jurisdictione cohæret, cum qua transit in Magistratus absque speciali legis commissione. Cujac. sup. D. Gonzalez. V 2. num. 3.

156 Novæ Additiones ad D. Covarruvias

num. 3. Faber in ration. l. Imperium, de jurisdict. Mixti imperii sex distinxit Barrolus gradus, de quibus Molin. disp. 6. n. 2. Morla n. 67. cum seqq. Orosc. à n. 51.

4 Jurisdictio genericè usurpata omne imperium complectitur, quam sic cum Bartolo definitur communiter omnes: Est potestas de jure publico introducta cum necessitate juris dicendi, & aquatis statuenda. Orosc. in l. 51. num. 37. de jurisdict. Vvesembec. sup. num. 3. Morla num. 16. sumptu specificè prout at utroque imperio seceretur. Est potestas qua officio judicis mercenario exercetur, privatam utilitatem respiciens. Molin. disp. 5. num. 2. Orosc. num. 79. Vvesembec. num. 8. Huic jurisdictioni inest modica coercitio, quam imperium vocat Consultus in l. fin. de offic. ejus. Fab. ration. l. 1. §. 1. eod. tit. illud mixtum dixit: sed Glossa in d. l. fin. docet, ibi sermonem non esse de mixto imperio, de quo in d. l. Imperium, sed de levi coactione, qua ad expeditionem jurisdictionis necessariò desideratur; ideoque cum hac illa potestas coercendi semper intelligentia concessa, argumento legis 2. de jurisdict. Oſuald. lib. 17. cap. 8. lit. aa, omnino confundendus ex lī. n. Itius simplicis jurisdictionis sex enumerantur gradus. Molin. disp. 6. num. 2. in fin. Orosc. n. 80 cum seqq.

Ibi: Illud tantum tractaturi.

5 De absoluta Principis potestate ad quascumque causas delegandas non ambigitur; de Magistratibus vero, ac inferioribus jurisdictionem exercentibus disputatur, num causas meri, aut mixti imperii valeant delegare? Quoad Jus Cæfareum communis resolutio habet, quæ sunt meri imperii delegationi non subjici. Tusch. lit. D. concl. 146. num. 6. Menoch. de arbitr. lib. 1. quest. 54. num. 2. D. Gonzal. sup. num. 5. Vvesembec. sup. num. 11. Auton. Fab. ration. leg. Si quid, de offic. Procons. Clar. in Praxi, q. 41. num. 1. Vantius de nullit. tit. quib. mod. sent. nullit. repart. num. 5. Olan. antin. jure. lit. D. num. 26. Morla Empor. Jur. tit. 2. q. 16. num. 2. Guazzin. de defens. reor. defens. 1. cap. 1. num. 14. Molin. sup. disp. 17. n. 1. Farin. in fragm. lit. D. n. 67. de cuius opinionis veritate egit fuse Petr. Barbosa in l. Cūm prator. §. 1. a num. 408. de judic. & apud nos illa probatur l. 18. tit. 4. p. 3. Verum hodie de consuetudine ejusmodi causas delegati, restantur Clar. & Vantius ubi proxime, Farin. n. 69. licet Vantius excipiat, ubi ultimum supplicium possit irrogari.

6 Quoad causas mixti imperii prefata lex Regia, Accursius, ac plerique de jure Cæsareo eas indelegabiles constituerunt, teste Oſuald. lib. 17. cap. 8. lit. n. Ipsa vero cum aliis delegari posse opinatur; cuius opinioni subscripti Fachin. controv. lib. 9. cap. 98. D. Gonzal. & Vvesembec. ubi proxime, Pichard. in §. 1. cap. 4. n. 177. Institut. de interdit. Menoch. d. lib. 1. q. 74. num. 5. Petrus Barbosa sup. a num. 533. Morla num. 3. Molin. ubi sup.

De Jure Canonico causas meri imperii delegare licet, secundum Tusch. lit. I. concl. 46. Petr. Barbos. num. 517. D. Gonzal. n. 7. Menoch. n. 43. Petr. Gregor. Syntagm. lib. 47. cap. 22. n. 8. Molin. n. 4. Guazzin. sup. Decian. tract. crim. lib. 4. cap. 25. num. 2. Salgad. de reg. protet. part. 2. cap. 5. n. 119. Contrarium cum nostro Præfule tenuentur Fachin. d. lib. 9. cap. 99. Farinac. num. 76. Morla d. tit. 2.

quaf. 17. à num. 30. Menoch. num. 45. Binius de jurisdict. cap. 3. Oſuald. d. cap. 8. lit. ccc.

Ad Num. 2.

Ad textum in cap. in Archiepiscopatu, de rapt. 8 ribus, respondetur ibi sermonem haberi de Rege Sicilia, qui in sua ditione supremam obtinet jurisdictionem. Sic Fachin. Morla, Menoch. D. Gonzal. ubi proxime, Molin. num. 2. de quo dubium non est, quin valeat causas meri imperii delegare. Oſuald. ubi proxime, Clar. d. quaf. 41. num. 1.

Ibi: Quemadmodum & inferior.

Magistratus causas meri imperii jure delegant, 9 urgente necessitate ob infirmitatem, aliudve legitimum impedimentum, l. 18. tit. 4. part. 3. ubi Gregor. Lop. gloss. fin. l. 2. C. de p. dan. judicib. D. Gonzal. in cap. Pastorale, n. 6. de offic. deleg. Oſuald. sup. l. t. ddd. Petr. Gregor. ubi sup. Farin. sup. n. 72. Verum in d. l. 18. Partiu. solum permittitur absentia causa cognitionem causæ, non delegationem delegare. Vide Oſuald. ubi pronups. Molin. num. 1.

Vers. Secundo, eidem opinioni.

Consule Facheum, ac ceteros cum eo laudatos suprà, n. 8. qui his iuribus respondent, & adde proxime tradita.

Ad Num. 3.

De his, ac intellectu capitatis Suffraganeis, de election. & capitatis Aqua, de confecr. Eccles. D. Gonz. urbisque, Morla d. quest. 17. num. 33. & alii, quos recensuit Aug. Barbosa collect. d. cap. Suffraganeis, num. 2. ubi ait, quæ ordinis sunt, ex justa causa posse delegari: quod ita accipientium, ut delegabilia sint quæ Ordinem desiderant Episcopalem, non ut potestas Ordinis transferatur in eum, qui Episcopus non fit, d. cap. Aqua. Etenim etiam absque impedimento legitimo licebit Episcopo delegare alteri simili, quæ ratione sui officii, ac munera eidem deferuntur, etiam ad merum imperium spectent, & Ordinem postulent; nam & Jure Civili hæc delegabilia consentunt, quæ Magistratibus competit pro munere suo, absque speciali legis mandato, l. 1. ffde offic. ejus cui mand. est juris. ut recte observat D. Gonzal. in cap. Pastorale, num. 7. de offic. judic. delegat. Petr. Barbosa in l. Cūm prator. §. 1. a num. 520. omnino videndum a n. 416. ff. de judic. Fachin. d. lib. 9. cap. 97. vers. Sed huic expositioni, Cujac. ad lib. 1. question. Papin. in l. 1. de offic. ejus, cui mand. Secundum hæc pro regula constituendum erit, quod tam jure Pontificio, quam Civili, quæ jure munera competunt, delegari permittuntur; quæ vero per legem nominatum seu specialiter committuntur, nequam mandari possunt, ut plenè per Barbos. a n. 520. Sic quoad delegationem non qualitas causarum, sed quo jure Magistratibus deterrentur, est inspicendum.

Vers. Tertiò adducitur.

Ex causa, seu necessitate causas meri imperii 11 delegari posse, præmissi n. 9. & adde Petr. Barbos.

n. 466.

Varias Resolut. Lib. III. Cap. XX. 157

num. 466. & ad textum in cap. fin. ne cleric. vel monach. respondent cum D. Covar. idem Barbosa num. 522. Fachin. sup. cap. 99. vers. Respondent rationem, Morla d. q. 17. n. 34. subsistere delegationem ob justum impedimentum.

Vers. Quartò citatur pro communi.

Ad textum in Clem. I. §. 1. de heretic. favore Fidei procedere afferunt Morla num. 36. Fachin. vers. Quartum est.

Ad Num. 4.

12 Non spectat ad nostram questionem caput Licet, de offic. Vicar. nec caput Cūm Episcop. in 6. quia Episcopis est permisum per se, vel per alium jurisdictionem exercere, quod refertur ad Vicarios Generales, qui ordinariam jurisdictionem exercent. Ita Farinac. in fragm. lit. D. n. 77. Fachin. sup. vers. Quintum est, D. Gonzal. ubi proxime, Morla num. 35.

13 Quanquam controversum sit, num vicarius Episcopi, & vicem Pratoris gerens ordinariam, aut delegatam jurisdictionem exercet: de quo novissime, ac latè D. Gonzal. ad Decretal. in cap. ult. n. 4. & 5. de offic. Vicarii: verior tamen ac receptio spinio habet, utrumque ordinaria fungi jurisdictione, ut de Vicario generali Episcopi, præter nuper laudatos docent Sanch. de marim. lib. 3. disp. 29. num. 3. Gregor. Lop in l. 2. gloss. 1. tit. 4. p. 3. Solorzan. de jur. Indiar. tom. 2. lib. 3. cap. 8. n. 3. Molin. de just. & jur. tract. 5. disp. 10. num. 3. Garcia de Benefic. part. 5. cap. 8. num. 21. Farinac. in fragm. lit. D. num. 77. Barbosa collect. cap. Licet, n. 6. de offic. Vicar. in 6. & pluribus laudatis, de potest. Episcop. part. 3. alleg. 54. n. 26. Vicarius vero foraneus delegatam exercet jurisdictionem. Molin. num. 4. Paz in Praxi, tom. 2. pralud. 3. num. 4. adnotavi pract. car. cap. 4. n. 33. Oſuald. lib. 17. cap. 8. lit. 1.

14 Idem de prætoribus, quos vulgo Tenientes sive Alcaldes mayores nuncupamus, observant Pat. Molin. sup. disp. 13. num. 3. Molin. de primogen. lib. 1. cap. 25. num. 12. Azeved. in l. 10. num. 1. tit. 5. lib. 3. Recop. Maranta de ordin. judicior. part. 4. dis. 5. n. 17. Morla ubi proxime, D. Gonzal. num. 5. Parlador. quotid. lib. 2. cap. 1. num. 10. Bobadilla cum aliis Politic. lib. 1. cap. 16. num. 44. Farin. sup. n. 78. Garc. n. 26. Barbosa d. alleg. 54. n. 28. Farinac. n. 78.

Ibi: His tandem probatio.

15 Adde Farinac. in fragment. lit. D. n. 75. & 76. Paz sup. n. 2. ac laudatos sup. n. 7. & qua tradidimus num. 10. & secundum illa afferendum est, Jus Pontificium à Cæsareo non discrepare quoad dispositionem, quoniam utroque causa, quæ ad Prelatos, aut Magistratus spectant ex proprio munere, possunt delegari cuiuscunque sint qualitatis; non autem quæ lege specialiter, ac nominativi eiusdem committuntur, juxta legem 2. de offic. ejus cui mand. Verumtamen quoad effectum illud discrimen repertur, ut fert communis opinio, quia Jure Ecclesiastico causæ meri imperii sunt delegabiles regulariter; Jure Civili non utique, quod provenit per accidentis, & ex diverso modo, quo illæ deferuntur; nam Episcopi de ipsis ratione proprii officii, ac dignitatis, ut

judices ordinarii cognoscunt. Magistratus vero populi Romani merum imperium non obtinebant, nec gladii potestatem, nisi specialiter lege concedente, ut probant Petr. Barbosa in dict. 1. Cum Prator. §. 1. ex num. 520. & alii simul laudati sup. num. 10.

Ad Num. 5.

Quanquam præmissis opponatur textus in cap. fin. de offic. Ordinarii, ex quo apparet, causas meri imperii Episcopis specialiter lege commissas posse delegari; tamen eam decisionem diversimodo interpretantur Sanch. sup. lib. 2. disp. 40. n. 17. Fachin. controv. lib. 9. cap. 99. vers. Sextum argumentum, Petr. Barbosa in d. l. Cūm prator. §. 1. a n. 527. D. Gonzal. in d. cap. fin. n. 4. Aug. Barbosa collect. ibi, n. 3. cuius intellectus magis placet; inquit enim quod cum in Episcopis resideat facultas ex munere ab absolwendum ab excommunicatione à jure irrogata, cum reservatur ad Sedem Apostolicam absolutio, coactatur episcopalis potestas; ideo si aliquo casu permittatur Episcopo, ut non obstante reservatione absolvatur, sicut in d. cap. fin. nihil specialiter de novo conceditur, nec ampliatur ordinaria jurisdictione, sed tantum removetur obex reservationis, & sic de permisso, ac de non reservatis est judicandum. Menoch. de arbitr. lib. 1. quest. 54. n. 43. Aliud est cum Magistratu lex specialiter tribuit causæ cognitionem, quam jure communi ex defectu potestatis non habebat, quoniam delegare non valebat, d. l. 1. de offic. ejus. c. mand. Vide D. Covar. inf. vers. Secundo illud, ortaffi.

Ibi: Et ut simul elegantem.

Ex præmissis possunt facile conciliari dictum caput finale de offic. Ordinari. & caput finale de offic. delegat. in hoc enim concessa fuit absolwendii facultas carent illa de jure; in illo, Episcopo, ad cuius ordinariam jurisdictionem absolutio à censoris spectat. Ad cetera quæ in d. cap. fin. de offic. delegat. continentur, consulas Aug. Barbos. collect. ibi, ex num. 14. D. Gonzal. ubi proxime, Sanch. sup. Petr. Barbosa ex num. 528. Hi communiter, & alii docent, quod si nudum ministrum committatur officio, aut dignitati, quia ordinaria jurisdictioni cohæret, fit delegabile; secus si persona mandatur: & paulò inferius D. Covar. ait quod fallit in Legato Sedis Apostolicae, d. cap. fin. de offic. delegat. Molin. disp. 18. n. 3.

Ibi: Et sane Baldus in d. cap. ult.

Hanc Baldi solutionem amplectuntur Sanch. Petr. Barbosa, & D. Gonzal. ubi proxime. Sed eam non immerito rejicit noster Præl. ex d. l. 1. de offic. ejus; nam eti causæ committerentur lege Magistratibus, qui ordinariam jurisdictionem exercabant, delegari tamen prohibebantur, quod similiter in Episcopis dicendum videtur.

Ibi: Ideo dici potest delegationem.

Hæc prænotavimus suprà, n. 17. in fin. & adde Morlam Empor. Jur. tit. 2. quest. 17. n. 32. Molin. de just. & jur. tract. 5. dis. 18. à princip. Barbos. de potest. Episcop. allegat. 35. num. 17. Monet. de committ. ult. volunt. cap. 5. Amavam in l. Nullius.

V 3 n. 15.